

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria Bizanțului						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. IOAN - AUGUSTIN GURITA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. IOAN - AUGUSTIN GURITA						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6 Tip de evaluare*	C	2.7 Regimul disciplinei**	Op

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					0
Examinări					9
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual*					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

--

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Obiective

Această disciplină își propune să realizeze o introducere în cultura și civilizația bizantină. Studenții trebuie să perceapă înrăurirea pe care dubla moștenire, imperială și ortodoxă, a avut-o asupra istoriei universale și românești.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Regăsirea informației despre trecutul istoric.
- Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor.
- Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia, istoria artei, economia, psihologia, filosofia etc.).
- Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii aprofundate a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie.
- Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Introducere în studiul istoriei Imperiului Bizantin. Surse și periodizare. Teritoriul. Provinciile		
Imperiul Roman târziu și Bizanțul timpuriu. De la Constantin I la Justinian I. Creștinarea imperiului		
Domnia lui Justinian I. Moștenirea justiniană. Urmașii lui Justinian		
Lupta pentru supraviețuire (610-717). Crize militare și politice. Dinastia heraclizilor. Anarhia		
Imperiul Bizantin sub Isaurieni și Amorieni. Criza iconoclastă. Reforme religioase și concilii		
Apogeul statului bizantin (867-1025). Renașterea macedoneană (I)		
Apogeul statului bizantin (867-1025). Renașterea macedoneană (II)		
Regimul aristocrației militare. Dinastia Comnenilor		
Dezintegrarea. Bizanțul în exil. Cruciada a patra și crearea Imperiului latin de la Constantinopol (1204-1261)		
Restaurația. Bizanțul sub Paleologi		
Agonia. Bizanțul în secolele al XIV-lea și al XV-lea sub presiunea otomană		
Ultimii ani. Căderea Constantinopolului (1453)		
„Bizanț după Bizanț”. Moștenirea politică imperială în răsăritul Europei		

Bibliografie

- Hélène AHRWEILER, Ideologia politică a Imperiului Bizantin, București, 2002.
- Auguste BAILLY, Istoria Bizanțului, trad. de Constantin Ionescu-Boeru, vol. 1, București, 2002.
- Emanoil BĂBUȘ, Bizanțul, istorie și spiritualitate, București, 2003.
- Emanoil BĂBUȘ, Bizanțul între Occidentul creștin și Orientul islamic, București, 2006
- Nicolae BĂNESCU, Chipuri din istoria Bizanțului, ed. a II-a, București, 1979.
- Nicolae BĂNESCU, Istoria Imperiului Bizantin, vol. I-II, București, 2000.
- Hans-Georg BECK, Istoria Bisericii Ortodoxe din Imperiul Bizantin, traducere din limba germană și studiu introductiv de Vasile Adrian Carabă, București, 2012.
- Gheorghe I. BRĂTIANU, Marea Neagră. De la origini până la cucerirea otomană, ed. a II-a revăzută, traducere în limba română de Michaela Spinei, Iași, 1999.
- Gheorghe I. BRĂTIANU, Studii bizantine de istorie economică și socială, traducere și Prefață de Alexandru-Florin Platon, Ediție, note și comentarii de Ion Toderășcu și Alexandru-Florin Platon, Iași, 2003.
- Ștefan Gr. BERECHET, Dreptul bizantin și influența lui asupra legislației vechi românești, Iași, 1932.
- Ștefan Gr. BERECHET, Legătura dintre dreptul bizantin și cel românesc, Vaslui, 1937.
- Louis BRÉHIER, Civilizația bizantină, București, 1994.
- Louis BRÉHIER, Les institutions de l'Empire Byzantin, Paris, 1949, 2000.
- Stelian BREZEANU, O istorie a Imperiului Bizantin, București, 1981.
- Stelian BREZEANU, Imperiu universal și monarhie națională în Europa creștină: studii de gândire politică medievală, București, 2005
- Stelian BREZEANU, Istoria Imperiului Bizantin, București, 2005.
- Averil CAMERON, Bizantinii. Stat, religie și viață cotidiană în Imperiul Bizantin, traducere de Sebastian Laurențiu Nazăru și Iulian Moga, Iași, 2020.
- Canonul Ortodoxiei. Sinoadele ecumenice în cultul bizantin și dilemele receptării, ed. de Ioan I. ICĂ jr., Sibiu, Deisis, 2025.
- Canonul Ortodoxiei. Sinodul VII ecumenic. 1. Definind dogmatic icoanele (691–810). 2. Definitivând dogmatic Orthodoxy (815–1351), ed. de Ioan I. ICĂ jr., Sibiu, Deisis, 2020.
- Franco CARDINI, Europa și islamul. Istoria unei neînțelegeri, traducere în limba română de Dragoș Cojocaru, Iași, 2002
- Guglielmo CAVALLO (ed.), Omul bizantin, traducere în limba română de Ion Mircea, postfață de Claudia Tita-Mircea, Iași, 2000.
- Laonikos CHALKOKONDYLES, Expuneri istorice, în românește de Vasile Grecu. București, 1958.
- Robert de CLARI, Cei care au cucerit Constantinopolul, traducere de Tatiana-Ana Fluieraru, ediție de Tatiana-Ana Fluieraru și Ovidiu Pecican, Cluj-Napoca, 2005.
- Olivier CLÉMENT, Creștinismul bizantin, traducere în limba română de Maria Alexandrescu, București, 2017.
- André CLOT, Mahomed al II-lea, cuceritorul Bizanțului, traducere în limba română de Șerban Grancea, București 2003.
- ANNA COMNENA, Alexiada, traducere în limba română de Marina Marinescu, prefață, tabel cronologic și note de Nicolae-Șerban Tanașoca. București, 1977.
- CONSTANTIN PORFIROGENETUL, Carte de învățătură pentru fiul său Romanos, traducere în de Vasile Grecu, București, 1971.
- CRITOBUL DIN IMBROS, Din domnia lui Mahomed al II-lea: anii 1451-1467, ediție de Vasile Grecu. București, 1963.
- CRONICA LUI CONSTANTIN MANASSES, Text și glosar de Ioan Bogdan, prefață de I. Bianu. București, 1922.
- G. DAGRON, Empereur et prêtre. Etude sur le „césaropapisme” byzantin Paris, 1996; traducerea engleză: Emperor and Priest: the imperial office in Byzantium, Cambridge University Press, 2003.
- S. B. DAȘKOV, Dicționar de împărați bizantini, traducere în limba română de Viorica și Dorin Onofrei, București 1999
- Charles DIEHL, Figuri bizantine, traducere în limba română de Ileana Zara, București, 1969.
- Charles DIEHL, Istoria Imperiului Bizantin, traducere în limba română de Carmen Roșulescu, Craiova, 1999.
- G. DAGRON, Empereur et prêtre. Etude sur le „césaropapisme” byzantin Paris, 1996; traducerea engleză: Emperor and Priest: the imperial office in Byzantium, Cambridge University Press, 2003.
- Charles DELVOYE, Arta bizantină, București, 1976
- Alain DUCCELLIER, Bizantinii. Istorie și cultură, traducere din limba franceza de Simona Nicolae, București, 1997.
- Alain Ducebllier, Le drame de Byzance. Idéal et échec d'une société chrétienne, Paris, 1976.
- Ion DONOIU, Împărații bizantini și monedele lor, București, 1993.
- DOUKAS, Istoria turco-bizantină: 1341-1462, ediție critică de Vasile Grecu. București, 1958.
- Paul EVDOKIMOV, Arta icoanei. O teologie a frumuseții, București, 2014.
- Cristian GAGU, Teologie și umanism în Bizanțul Paleologilor, Galați, 2007
- André GRABAR, Iconoclasmul bizantin. Dosarul arheologic, București, 1991.
- Maria GEORGESCU, Istoria Bizanțului, Târgoviște, 2005.
- Thimoty E. GREGORY, O istorie a Bizanțului, Iași, 2013.
- Rodolphe, GUILLAND, Les Logothètes: Etudes sur l'histoire administrative de l'Empire byzantin, în „Revue des études byzantines”, tome 29, 1971, p. 5-115.
- Rodolphe, GUILLAND, Recherches sur les institutions byzantines, vol. I-II, Berlin, Akademie-Verlag, 1967.
- Jonathan HARRIS, Bizanțul. O lume pierdută, traducere în limba română de Mihai Moroiu, București, 2016.
- Jonathan HARRIS, Bizanțul și cruciadele, traducere în limba română de Mihai Moroiu, București, 2020.
- Jonathan HARRIS, Constantinopol, capitala Bizanțului, traducere în limba română de Mihai Moroiu, București, 2020.
- Judith HERRIN, Femeile în Bizanț. Influența fără egal, București, 2024.
- N. IORGA, Bizanț după Bizanț, București, 1972, 2002.
- N. IORGA, Ce este Bizanțul. Conferințe, Vălenii de Munte, 1939.
- N. IORGA, Istoria vieții bizantine. Imperiul și civilizația, București, 1974.
- N. IORGA, Sinteza bizantină, texte alese, traducere și prefață de Dan Zamfirescu, București, 1972.
- IZVOARE PRIVIND ISTORIA ROMÂNIEI [Izvoarele istoriei României], vol. II-IV [Vol. 2: De la anul 300 până la anul 1000; vol. 3: Scriitori bizantini, (sec. XI-XIV); vol. 4: Scriitori și acte bizantine, secolele IV-XV], București, 1964-1982.

- Anthony KALDELLIS, *The Byzantine Republic: People and Power in New Rome*, Harvard University Press, 2015.
- Anthony KALDELLIS, *The New Roman Empire. A history of Byzantium*, Oxford University Press, 2024.
- Michel KAPLAN, *Bizanț*, traducere din limba franceză Ion Doru Brana, București, 2010.
- Roger Michael KEAN, *Forgotten Power: Byzantium: Bulwark of Christianity*, Shropshire, Thalamus, 2006.
- Viktor LAZAREV, *Istoria picturii bizantine*, vol. I-III, traducere în limba română de Florin Chirițescu; prefață de Vasile Drăguț, București, 1980.
- Paul LEMERLE, *Istoria Bizanțului*, traducere în limba română de Nicolae Șerban Tanașoca, București, 1998.
- Konstantin LEONTIEV, *Bizantinismul și lumea slavă*, traducere în limba română de Elena Pîrvu, București 1999.
- *** LITERATURA BIZANȚULUI, București, 1971.
- Cyril MANGO (ed.), *The Oxford History of Byzantium*, Oxford University Press, New York, 2002.
- Claus MANFRED, *Dicționar de împărați romani*, traducere din limba germană și note de Adolf Armbruster, București 2001.
- Nikolaos MATSOUKAS, *Istoria filosofiei bizantine*, traducere în limba română de Constantin Coman și Nicușor Deciu, București, 2003.
- MAURICIUS, *Arta militară. Strategikon*, ediție critică, traducere și introducere de H. Mihăescu. București, 1970.
- John MEYENDORFF, *Isihasmul bizantin*, traducere în limba română de Vasilica Eugenia Cristea, Cluj-Napoca, 2018.
- John MEYENDORFF, *Teologia bizantină*, traducere în limba română de Alexandru Stan, București 1996.
- Marie-José MONDZAIN, *Imagine, icoană, iconomie: sursele bizantine ale imaginarii contemporane*, traducere în limba română de Măriuca Alexandrescu, București, 2009.
- Donald M. NICOL, *Împăratul fără de moarte. Viața și legenda lui Constantin Paleologul, ultimul împărat al romanilor*, traducere, note și comentarii de Maria-Magdalena Szekely Ștefan S. Gorovei, Iași, 2003.
- Donald M. NICOL, *The last centuries of Byzantium (1261-1453)*, Second Edition, Cambridge University Press, 1993.
- Donald MacGillivray NICOL, J.M. HUSSEY & G. COWAN (eds.), *The Cambridge Medieval History*, vol. IV (The Byzantine Empire), part I. „Byzantium and its Neighbours”; part II. „Government, Church and Civilization”, Cambridge: University Press, 1966-1967.
- Dimitri OBOLONESKY, *Un Commonwealth medieval: Bizanțul*, traducere în limba română de Claudia Dumitriu, București 2002.
- Ovidiu-Victor OLAR, *Împăratul înaripat: cultul Arhangelului Mihail în lumea bizantină*, București, 2004
- Georges OSTROGORSKY, *Histoire de l'Etat Byzantin*, Paris, 1969.
- Andrei PIPPIDI, *Tradiția bizantină în țările române în secolele XVI-XVIII*, București 1983 și 2001.
- Emilian POPESCU, *Istoria Bizanțului*, [note de curs], București, 1993.
- PROCOPIUS DIN CAESAREA, *Istoria secretă*, ediție critică, traducere și introducere de H. Mihăescu, București, 1972.
- PROCOPIUS DIN CAESAREA, *Războiul cu goții*, traducere și introducere de H. Mihăescu. București, 1963.
- Mihail PSELLOS, *Cronografia. Un veac de istorie bizantină (976-1077)*, Iași, 1998
- Jean-Paul ROUX, *Regele. Mituri și simboluri*, București, 1998.
- Steven RUNCIMAN, *Căderea Constantinopolului (1453)*, ediția a II-a, traducere, note, postfață și îngrijire științifică de Alexandru Elian, București, 1991.
- Steven RUNCIMAN, *Marea Biserică în captivitate. Un studiu referitor la Patriarhia Constantinopolului din perioada premergătoare cuceririi turcești până la Marele Război de Independență*, traducere din limba engleză de Mihai-Silviu Chirilă, București, 2013.
- Steven RUNCIMAN, *Teocrația bizantină*, București, 2002.
- Steven RUNCIMAN, *Vecerniile siciliene. O istorie a lumii mediteraneene spre sfârșitul secolului al XIII-lea*, traducere în limba română de Mihai Moroiu, București, 1993.
- Tatiana STAVROU, *Căderea Constantinopolului*, prefață de Kostas Asimakopoulos, traducere în limba română de Maria Marinescu-Himu, București 1997.
- Milan P. ȘESAN, *Împărțirea administrativă a Imperiului bizantin în timpul Comnenilor și Anghelilor (1081-1204): istoricul temelor*, Cernăuți 1942.
- Michelina TENACE, *Creștinismul bizantin. Istorie, teologie, tradiții monastice*, traducere din italiană de A. Cistelecan, Chișinău, 2005.
- TEOFILACT SIMOCATA, *Istorie bizantină : domnia împăratului Mauricius (582-602)*, Traducere, introducere și indice de H. Mihăescu, București, 1985.
- GEORGIOS SPHRANTZES, *Memorii: 1401-1477*, ediție critică de Vasile Grecu, București, 1966.
- Nicolae-Șerban TANAȘOCA, *Bizanțul și românii. Eseuri, studii, articole*, București, 2003.
- The Cambridge History of the Byzantine Empire C. 500-1492*, ed. Jonathan Shepard Cambridge University Press, 2008-2009.
- The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, edited by Elizabeth Jeffreys, Robin Cormack & John Haldon, Oxford: University Press, 2008.
- Răzvan THEODORESCU, *Bizanț, Balcani, Occident la începuturile culturii medievale românești: secolele X-XIV*, București, 1974.
- Warren TREADGOLD, *O istorie a statului și societății bizantine*, vol I-II, traducere de Mihai Eugen Avădanei. Ediție îngrijită de Victor Spinei și Bogdan-Petru Maleon, prefață de Victor Spinei, Iași, 2004.
- Warren TREADGOLD, *O scurtă istorie a Bizanțului*, traducere în limba română de Mirela Acsente, București 2003.
- Leonid USPENSKY, *Teologia icoanei în Biserica Ortodoxă*, București, 1994.
- A. A. VASILIEV, *Istoria Imperiului Bizantin*, traducere și note de Ionuț-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurențiu Nazaru, Iași, 2010.
- GEOFFROY DE VILLEHARDOUIN, *Cucerirea Constantinopolului*, traducere și note de Tatiana Ana Fluieraru, ediție îngrijită și prefațată de Ovidiu Pecican, Cluj, 2002.
- Petre VINTILESCU, *Liturghiile bizantine privite istoric în structura și rânduiala lor*, București, 1943.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Introducere în studiul istoriei Imperiului Bizantin		
Universalismul politic bizantin. Moștenirea romană și modelul		

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
creștin. Împăratul. Teocrația imperială bizantină		
Cronicarii bizantini		
Organizarea administrativă. Armata și flota. Sistemul de funcții și demnități		
Ceremoniile curții și ritualuri ale puterii în Imperiul Bizantin. Învestitura. Succesiunea la tron în Imperiul Bizantin		
Dreptul bizantin. Jurisprudența civilă și religioasă. Canoanele. Colecții legislative și canonice		
Biserica – organizare și rol politic. Ierarhia bisericească și relațiile dintre Stat și Biserică. Monahismul		
Politica religioasă a împăraților bizantini. Erezii și concilii		
Viața religioasă în Bizanț: centre spirituale; cultul divin public; sfinții și icoanele		
Literatura, filosofia, învățământul		
Orașul bizantin și viața cotidiană. „Omul bizantin”		
Arta Bizantină (I). Arhitectură, pictură, muzică sacră; ideologie; simbolism politic și religios		
Arta Bizantină (II). Pictura. Teologie și artă. Spațiul liturgic		
Amintirea Bizanțului. Moștenirea politică și culturală		

Bibliografie

- Hélène AHRWEILER, Ideologia politică a Imperiului Bizantin, București, 2002.
- Auguste BAILLY, Istoria Bizanțului, trad. de Constantin Ionescu-Boeru, vol. 1, București, 2002.
- Emanoil BĂBUȘ, Bizanțul, istorie și spiritualitate, București, 2003.
- Emanoil BĂBUȘ, Bizanțul între Occidentul creștin și Orientul islamic, București, 2006
- Nicolae BĂNESCU, Chipuri din istoria Bizanțului, ed. a II-a, București, 1979.
- Nicolae BĂNESCU, Istoria Imperiului Bizantin, vol. I-II, București, 2000.
- Hans-Georg BECK, Istoria Bisericii Ortodoxe din Imperiul Bizantin, traducere din limba germană și studiu introductiv de Vasile Adrian Carabă, București, 2012.
- Gheorghe I. BRĂȚIANU, Marea Neagră. De la origini până la cucerirea otomană, ed. a II-a revăzută, traducere în limba română de Michaela Spinei, Iași, 1999.
- Gheorghe I. BRĂȚIANU, Studii bizantine de istorie economică și socială, traducere și Prefață de Alexandru-Florin Platon, Ediție, note și comentarii de Ion Toderașcu și Alexandru-Florin Platon, Iași, 2003.
- Ștefan Gr. BERECHET, Dreptul bizantin și influența lui asupra legislației vechi românești, Iași, 1932.
- Ștefan Gr. BERECHET, Legătura dintre dreptul bizantin și cel românesc, Vaslui, 1937.
- Louis BRÉHIER, Civilizația bizantină, București, 1994.
- Louis BRÉHIER, Les institutions de l'Empire Byzantin, Paris, 1949, 2000.
- Stelian BREZEANU, O istorie a Imperiului Bizantin, București, 1981.
- Stelian BREZEANU, Imperiu universal și monarhie națională în Europa creștină: studii de gândire politică medievală, București, 2005
- Stelian BREZEANU, Istoria Imperiului Bizantin, București, 2005.
- Averil CAMERON, Bizantinii. Stat, religie și viață cotidiană în Imperiul Bizantin, traducere de Sebastian Laurențiu Nazâr și Iulian Moga, Iași, 2020.
- Canonul Ortodoxiei. Sinoadele ecumenice în cultul bizantin și dilemele receptării, ed. de Ioan I. ICĂ jr., Sibiu, Deisis, 2025.
- Canonul Ortodoxiei. Sinodul VII ecumenic. 1. Definind dogmatic icoanele (691–810). 2. Definitivând dogmatic Orthodoxy (815–1351), ed. de Ioan I. ICĂ jr., Sibiu, Deisis, 2020.
- Franco CARDINI, Europa și islamul. Istoria unei neînțelegeri, traducere în limba română de Dragoș Cojocaru, Iași, 2002
- Guglielmo CAVALLO (ed.), Omul bizantin, traducere în limba română de Ion Mircea, postfață de Claudia Tita-Mircea, Iași, 2000.
- Laonikos CHALKOKONDYLES, Expuneri istorice, în românește de Vasile Grecu. București, 1958.
- Robert de CLARI, Cei care au cucerit Constantinopolul, traducere de Tatiana-Ana Fluieraru, ediție de Tatiana-Ana Fluieraru și Ovidiu Pecican, Cluj-Napoca, 2005.
- Olivier CLÉMENT, Creștinismul bizantin, traducere în limba română de Maria Alexandrescu, București, 2017.
- André CLOT, Mahomed al II-lea, cuceritorul Bizanțului, traducere în limba română de Șerban Grancea, București 2003.
- ANNA COMNENA, Alexiada, traducere în limba română de Marina Marinescu, prefață, tabel cronologic și note de Nicolae-Șerban Tanașoca. București, 1977.
- CONSTANTIN PORFIROGENETUL, Carte de învățătură pentru fiul său Romanos, traducere în de Vasile Grecu, București, 1971.
- CRITOBUL DIN IMBROS, Din domnia lui Mahomed al II-lea: anii 1451-1467, ediție de Vasile Grecu. București, 1963.
- CRONICA LUI CONSTANTIN MANASSES, Text și glosar de Ioan Bogdan, prefață de I. Bianu. București, 1922.
- G. DAGRON, Empereur et prêtre. Etude sur le „césaropapisme” byzantin Paris, 1996; traducerea engleză: Emperor and Priest: the imperial office in Byzantium, Cambridge University Press, 2003.

- S. B. DAŠKOV, Dicționar de împărați bizantini, traducere în limba română de Viorica și Dorin Onofrei, București 1999
- Charles DIEHL, Figuri bizantine, traducere în limba română de Ileana Zara, București, 1969.
- Charles DIEHL, Istoria Imperiului Bizantin, traducere în limba română de Carmen Roșulescu, Craiova, 1999.
- G. DAGRON, Empereur et prêtre. Etude sur le „césaropapisme” byzantin Paris, 1996; traducerea engleză: Emperor and Priest: the imperial office in Byzantium, Cambridge University Press, 2003.
- Charles DELVOYE, Arta bizantină, București, 1976
- Alain DUCCELLIER, Bizantinii. Istorie și cultură, traducere din limba franceza de Simona Nicolae, București, 1997.
- Alain Ducebllier, Le drame de Byzance. Idéal et échec d'une société chrétienne, Paris, 1976.
- Ion DONOIU, Împărații bizantini și monedele lor, București, 1993.
- DOUKAS, Istoria turco-bizantină: 1341-1462, ediție critică de Vasile Grecu. București, 1958.
- Paul EVDOKIMOV, Arta icoanei. O teologie a frumuseții, București, 2014.
- Cristian GAGU, Teologie și umanism în Bizanțul Paleologilor, Galați, 2007
- André GRABAR, Iconoclasmul bizantin. Dosarul arheologic, București, 1991.
- Maria GEORGESCU, Istoria Bizanțului, Târgoviște, 2005.
- Thimoty E. GREGORY, O istorie a Bizanțului, Iași, 2013.
- Rodolphe, GUILLAND, Les Logothètes: Etudes sur l'histoire administrative de l'Empire byzantin, în „Revue des études byzantines”, tome 29, 1971, p. 5-115.
- Rodolphe, GUILLAND, Recherches sur les institutions byzantines, vol. I-II, Berlin, Akademie-Verlag, 1967.
- Jonathan HARRIS, Bizanțul. O lume pierdută, traducere în limba română de Mihai Moroiu, București, 2016.
- Jonathan HARRIS, Bizanțul și cruciadele, traducere în limba română de Mihai Moroiu, București, 2020.
- Jonathan HARRIS, Constantinopol, capitala Bizanțului, traducere în limba română de Mihai Moroiu, București, 2020.
- Judith HERRIN, Femeile în Bizanț. Influența fără egal, București, 2024.
- N. IORGA, Bizanț după Bizanț, București, 1972, 2002.
- N. IORGA, Ce este Bizanțul. Conferințe, Vălenii de Munte, 1939.
- N. IORGA, Istoria vieții bizantine. Imperiul și civilizația, București, 1974.
- N. IORGA, Sinteza bizantină, texte alese, traducere și prefață de Dan Zamfirescu, București, 1972.
- IZVOARE PRIVIND ISTORIA ROMÂNIEI [Izvoarele istoriei României], vol. II-IV [Vol. 2: De la anul 300 pînă la anul 1000; vol. 3: Scriitori bizantini, (sec. XI-XIV); vol. 4: Scriitori și acte bizantine, secolele IV-XV], București, 1964-1982.
- Anthony KALDELLIS, The Byzantine Republic: People and Power in New Rome, Harvard University Press, 2015.
- Anthony KALDELLIS, The New Roman Empire. A history of Byzantium, Oxford University Press, 2024.
- Michel KAPLAN, Bizanț, traducere din limba franceză Ion Doru Brana, București, 2010.
- Roger Michael KEAN, Forgotten Power: Byzantium: Bulwark of Christianity, Shropshire, Thalamus, 2006.
- Viktor LAZAREV, Istoria picturii bizantine, vol. I-III, traducere în limba română de Florin Chirițescu; prefață de Vasile Drăguț, București, 1980.
- Paul LEMERLE, Istoria Bizanțului, traducere în limba română de Nicolae Șerban Tanașoca, București, 1998.
- Konstantin LEONTIEV, Bizantinismul și lumea slavă, traducere în limba română de Elena Pîrvu, București 1999.
- *** LITERATURA BIZANȚULUI, București, 1971.
- Cyril MANGO (ed.), The Oxford History of Byzantium, Oxford University Press, New York, 2002.
- Claus MANFRED, Dicționar de împărați romani, traducere din limba germană și note de Adolf Armbruster, București 2001.
- Nikolaos MATSOUKAS, Istoria filosofiei bizantine, traducere în limba română de Constantin Coman și Nicușor Deciu, București, 2003.
- MAURICIUS, Arta militară. Strategikon, ediție critică, traducere și introducere de H. Mihăescu. București, 1970.
- John MEYENDORFF, Isihasmul bizantin, traducere în limba română de Vasilica Eugenia Cristea, Cluj-Napoca, 2018.
- John MEYENDORFF, Teologia bizantină, traducere în limba română de Alexandru Stan, București 1996.
- Marie-José MONDZAIN, Imagine, icoană, economie: sursele bizantine ale imaginărilor contemporane, traducere în limba română de Măriuca Alexandrescu, București, 2009.
- Donald M. NICOL, Împăratul fără de moarte. Viața și legenda lui Constantin Paleologul, ultimul împărat al romanilor, traducere, note și comentarii de Maria-Magdalena Szekely Ștefan S. Gorovei, Iași, 2003.
- Donald M. NICOL, The last centuries of Byzantium (1261-1453), Second Edition, Cambridge University Press, 1993.
- Donald MacGillivray NICOL, J.M. HUSSEY & G. COWAN (eds.), The Cambridge Medieval History, vol. IV (The Byzantine Empire), part I. „Byzantium and its Neighbours”; part II. „Government, Church and Civilization”, Cambridge: University Press, 1966-1967.
- Dimitri OBOLONESKY, Un Commonwealth medieval: Bizanțul, traducere în limba română de Claudia Dumitriu, București 2002.
- Ovidiu-Victor OLAR, Împăratul înaripat: cultul Arhangelului Mihail în lumea bizantină, București, 2004
- Georges OSTROGORSKY, Histoire de l'Etat Byzantin, Paris, 1969.
- Andrei PIPPIDI, Tradiția bizantină în țările române în secolele XVI-XVIII, București 1983 și 2001.
- Emilian POPESCU, Istoria Bizanțului, [note de curs], București, 1993.
- PROCOPIUS DIN CAESAREA, Istoria secretă, ediție critică, traducere și introducere de H. Mihăescu, București, 1972.
- PROCOPIUS DIN CAESAREA, Războiul cu goții, traducere și introducere de H. Mihăescu. București, 1963.
- Mihail PSELLOS, Cronografia. Un veac de istorie bizantină (976-1077), Iași, 1998
- Jean-Paul ROUX, Regele. Mituri și simboluri, București, 1998.
- Steven RUNCIMAN, Căderea Constantinopolului (1453), ediția a II-a, traducere, note, postfață și îngrijire științifică de Alexandru Elian, București, 1991.
- Steven RUNCIMAN, Marea Biserică în captivitate. Un studiu referitor la Patriarhia Constantinopolului din perioada premergătoare cuceririi turcești până la Marele Război de Independență, traducere din limba engleză de Mihai-Silviu Chirilă, București, 2013.
- Steven RUNCIMAN, Teocrația bizantină, București, 2002.
- Steven RUNCIMAN, Vecerniile siciliene. O istorie a lumii mediteraneene spre sfârșitul secolului al XIII-lea, traducere în limba română de Mihai Moroiu, București, 1993.

Tatiana STAVROU, Căderea Constantinopolului, prefață de Kostas Asimakopoulos, traducere în limba română de Maria Marinescu-Himu, București 1997.

Milan P. ȘESAN, Împărțirea administrativă a Imperiului bizantin în timpul Comnenilor și Anghelilor (1081-1204): istoricul temelor, Cernăuți 1942.

Michelina TENACE, Creștinismul bizantin. Istorie, teologie, tradiții monastice, traducere din italiană de A. Cistelecan, Chișinău, 2005.

TEOFILACT SIMOCATA, Istorie bizantină : domnia împăratului Mauricius (582-602), Traducere, introducere și indice de H. Mihăescu, București, 1985.

GEORGIOS SPHRANTZES, Memorii: 1401-1477, ediție critică de Vasile Grecu, București, 1966.

Nicolae-Șerban TANAȘOCA, Bizanțul și românii. Eseuri, studii, articole, București, 2003.

The Cambridge History of the Byzantine Empire C. 500-1492, ed. Jonathan Shepard Cambridge University Press, 2008-2009.

The Oxford Handbook of Byzantine Studies, edited by Elizabeth Jeffreys, Robin Cormack & John Haldon, Oxford: University Press, 2008.

Răzvan THEODORESCU, Bizanț, Balcani, Occident la începuturile culturii medievale românești: secolele X-XIV, București, 1974.

Warren TREADGOLD, O istorie a statului și societății bizantine, vol I-II, traducere de Mihai Eugen Avădanei. Ediție îngrijită de Victor Spinei și Bogdan-Petru Maleon, prefață de Victor Spinei, Iași, 2004.

Warren TREADGOLD, O scurtă istorie a Bizanțului, traducere în limba română de Mirela Acsente, București 2003.

Leonid USPENSKY, Teologia icoanei în Biserica Ortodoxă, București, 1994.

A. A. VASILIEV, Istoria Imperiului Bizantin, traducere și note de Ionuț-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurențiu Nazaru, Iași, 2010.

GEOFFROY DE VILLEHARDOUIN, Cucerirea Constantinopolului, traducere și note de Tatiana Ana Fluieraru, ediție îngrijită și prefațată de Ovidiu Pecican, Cluj, 2002.

Petre VINTILESCU, Liturghiile bizantine privite istoric în structura și rânduiala lor, București, 1943.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

--

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		50	
Curs	Forma de evaluare		Verificare scrisă		
	Pondere		0		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Nu		
	Metode de evaluare	Detalii		Pondere	cu reexaminare
		0	Nu		
Seminar / Laborator	Forma de evaluare		Verificare orală		
	Pondere		100		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da		
	Metode de evaluare	Detalii		Pondere	cu reexaminare
Referat		50	Nu		
Verificare orală periodică		50	Nu		
10.2 Evaluare finală		Pondere (max. 70%)		50	
		Forma de evaluare		Verificare scrisă finală	

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

--

--	--

10.4 Standard minim de performanță

--	--

Data completării,

**Titular de curs,
Conf. Dr. IOAN - AUGUSTIN GURITA**

**Titular de seminar,
Conf. Dr. IOAN - AUGUSTIN GURITA**

Data avizării în departament,

**Director de departament,
Conf. Dr. ADRIAN VITALARU**